

gemeenschappelijke markt daar zijn gevestigd.

In algemene zin brengt handel welvaart doordat inwoners van landen zich kunnen toeleggen op de werkzaamheden waar zij, relatief gezien, het beste in zijn. Vervolgens zijn producten en diensten uit te ruilen met andere landen. Denk bijvoorbeeld aan het aantal schakels wereldwijd dat betrokken is bij de delving van grondstoffen, het ontwerp, en de fabricage van allerlei producten. Verschillende topmensen uit het bedrijfsleven benadrukten dit jaar al het belang van de interne markt.

TEGEGELUID

De waarschuwingen zijn niet meer te negeren, de scenario's spreken tot de verbeelding. Nog niet zo lang geleden stond vrijwel niemand erbij stil, nu spant het erom in de peilingen. De Britten zijn aan zet.

Mocht het toch tot een uittreding van Groot-Brittannië komen, dan hoeft een oncontroleerbare crisis niet het onvermijdelijke gevolg te worden. Veel zal afhangen van beslissingen van politici, centrale bankiers en zakenmensen. Zo hebben centrale bankiers belangrijke invloed op de waarde van de eigen munt en daarmee op de koopkracht van de bevolking, en kunnen politici ook bilaterale

**IN ALGEMENE
ZIN BRENGT
HANDEL
WELVAART
DOORDAT
INWONERS
VAN LANDEN
ZICH KUNNEN
TOELEGGEN OP
DE WERKZAAM-
HEDEN WAAR
ZIJ, RELATIEF
GEZIEN, HET
BESTE IN ZIJN**

handelsverdragen sluiten, waar ondernemers van profiteren. En een hogere rente doet weliswaar pijn bij huiseigenaren, maar het zorgt er tegelijk voor dat huizen voor starters betaalbaar worden.

Het zal een kunst worden om snel te handelen en niet te weemoedig terug te denken aan de tijd binnen de EU. De wereld is onzeker. Dat was zo, is zo, en zal zo blijven. Daar verandert niets in. Het is vooral de bewustwording van allerlei onzekerheden en de angst ervoor, die een nare uitwerking heeft op de consumenten, het bedrijfsleven en de overheid. Dat kan leiden tot onnodig gesteggel en besluiteloosheid. Daar is niemand bij gebaat.

BEDRIJVEN

Hoe je ook tegen een eventuele Brexit aankijkt, voor beleggers is het Britse referendum een belangrijke gebeurtenis. Het uitstappen van de Britten zou de Europese economie en veel internationaal opererende bedrijven schade toebrengen. En als het met een sisser afloopt, zou er een opluchtingsrally op de aandelenbeurzen kunnen ontstaan.

Als het Verenigd Koninkrijk inderdaad besluit uit de Europese Unie te stappen, wacht het land een periode van moeilijke onderhandelingen over nieuwe handelsovereenkomsten met Europa. Een positie buiten de Europese interne markt heeft vooral nadelen. Bijna de helft van de Britse export gaat naar de EU, en er hangen miljoenen banen van af. Daarom zal een meerderheid van de Britse kiezers vermoedelijk voor een 'Bremain' stemmen, lid blijven van de Unie.

Wat vooral belangrijk is, is de omvang van de meerderheid. Als die ruim is, verdwijnt de roep om een Brexit waarschijnlijk voor langere tijd naar de achtergrond, wat rust zal brengen op de valuta-